

Bartiméus:

Voor alle mensen
die slechtziend of blind zijn

Signaleringslijst Ouderen in een zorginstelling

Signalen die kunnen wijzen op een
beperking in horen en/of zien bij mensen
van 55 jaar en ouder

Wist u dat er 75.000 mensen met een visuele beperking zijn binnen zorginstellingen in Nederland? Realiseer u dat u de belangrijkste partij bent om uw cliënt te ondersteunen bij visuele en auditieve problemen.

Door problemen in horen en zien al vroegtijdig te onderkennen zijn er diverse opties om hier in het dagelijks leven zo weinig mogelijk belemmeringen van te ervaren en zelfstandigheid, eigen regie en kwaliteit van leven te bevorderen.

In zorgorganisaties is oog hebben voor slechtziendheid en slechthorendheid absolute noodzaak. Te vaak realiseert de omgeving zich niet wat de gevolgen van een visuele en/of auditieve beperking kunnen zijn voor de zelfredzaamheid en het gedrag van cliënten.

Deze signaleringslijst is bedoeld om te screenen op problemen in horen en zien bij mensen in de verblijfszorg. De lijst bestaat uit drie delen en wordt ingevuld door een zorgmedewerker en/of andere zorgprofessional die de oudere persoon goed kent. U vult de lijst in door de hokjes aan te vinken die overeenkomen met uw observatie en ervaring. Het is van belang dat u de hele lijst doorneemt. Als u één of meer hokjes heeft aangevinkt, kán het zijn dat er problemen zijn in zien, horen of een combinatie hiervan.

Zien

	Signaal
☐	Hij/zij herkent u niet meteen, als u onverwacht aan komt lopen of de kamer binnenkomt. Bijvoorbeeld: Hij/zij heeft moeite het gezicht van iemand te herkennen als die persoon zich aan de andere kant van de kamer bevindt.
☐	Hij/zij heeft moeite om de krant te lezen of televisie te kijken. Bijvoorbeeld: Dicht bij het scherm willen zitten.
☐	Hij/zij heeft hulp nodig om spullen terug te vinden als die niet op de bekende, vertrouwde plek blijken te liggen.
☐	Hij/zij heeft moeite te weten hoe laat het is, omdat hij/zij de wijzers van de klok of van zijn/haar horloge niet kan zien.

Signaal	
☐	Hij/zij gaat liever niet zonder begeleiding naar buiten of naar een plek waar hij/zij de omgeving niet kent (binnen of buiten). Als u er zeker van bent dat de loopproblemen alleen door lichamelijke beperkingen worden veroorzaakt, dan het vakje open laten.
☐	Hij/zij klaagt erover dat zijn/haar gezichtsvermogen achteruit gaat.
☐	Hij/zij beschikt over één of meerdere technische hulpmiddelen die kunnen helpen bij slechthoortendheid. Bijvoorbeeld: een leesloep, een vergrotingsscherm voor het tv-scherm, een horloge met grote letters of braille, blindenstok. Vakje open laten indien de persoon enkel een bril draagt.

Horen

Signaal	
☐	Hij/zij hoort u niet als u aanbelt of op de deur klopt.
☐	U moet met luide stem, extra duidelijk en/of langzaam spreken, anders kan hij/zij u moeilijk verstaan (ondanks dat het stil is om u heen).
☐	Hij/zij heeft moeite om u te verstaan, als er in de omgeving lawaai gemaakt wordt. Bijvoorbeeld: als er geluid van een televisie, stofzuiger, verkeer etc. is
☐	Hij/zij heeft moeite om een gesprek te volgen wanneer er verschillende mensen aanwezig zijn.
☐	Hij/zij heeft moeite om te verstaan wat er gezegd wordt op de televisie of radio. Bijvoorbeeld: hij/zij zit dichtbij de luidsprekers of heeft het geluid erg hard staan.
☐	Hij/zij klaagt over problemen met horen.
☐	Hij/zij beschikt over één of meerdere technische hulpmiddelen die kunnen helpen bij slechthoortendheid. Bijvoorbeeld: een hoorapparaat, ringleiding, een tril- of lichtstelsel dat verbonden is met de deurbel, telefoon of wekker.

Horen én zien

	Signaal
☐	Hij/zij is vaak in zichzelf gekeerd.
☐	Hij/zij voelt zich in gezelschap er niet bij horen.
☐	Hij/zij mijdt sociale activiteiten waar meerdere mensen samen komen; of wil deze activiteiten liever mijden.
☐	Hij/zij heeft moeite met het herkennen van bekende mensen; of heeft angst dat dit gebeurt.
☐	Hij/zij schrikt van aanraking.
☐	Hij/zij heeft moeite met het vinden van spullen in de eigen woning of omgeving.
☐	Hij/zij is in staat om te lopen, maar neemt opvallend weinig initiatief om de ruimte in te gaan.
☐	Hij/zij heeft moeite met overgangen van de ene situatie naar de andere situatie.
☐	Er is sprake van een toename of het ontstaan van gedragsproblemen. Bijvoorbeeld agressie naar de omgeving.
☐	Er is sprake van een toename of het ontstaan van angst. Bijvoorbeeld: traplopen, onbekende situaties, faalangst, onzekerheid, veel vragen om bevestiging, bepaalde activiteiten niet meer uit willen oefenen

Hoe nu verder?

Zien

Bespreek de ingevulde vragenlijsten met elkaar als professional. Heeft u één of meer vragen positief beantwoord? Dan kan het zijn dat er sprake is van visuele en/of auditieve problematiek. Binnen zorginstellingen hebben cliënten niet altijd automatisch toegang tot reguliere zorg via een opticien/audicien en een oogarts. Hoe krijg je dan toch zicht op het visueel functioneren van een cliënt? Daar kan Bartiméus in meedenken.

Neem contact op met:
Ine Woudstra, Accountmanager Zorginstellingen
06-41 35 20 36, iwoudstra@bartimeus.nl

Horen

Wanneer één of meer van de vragen aangekruist zijn, is het raadzaam om met uw cliënt te bespreken wat hij/zij zou kunnen doen:

Indien uw cliënt in staat is om te reizen:

- Maak een afspraak bij de huisarts voor het verwijderen van een oorprop of een verwijsbrief naar de KNO-arts.
- Maak een afspraak bij de audicien voor een test als iemand nog geen hoortoestellen heeft.
- Maak een afspraak bij de audicien voor een controle als iemand een hoortoestel heeft en niet goed hoort. NB: een hoortoestel gaat gemiddeld 5 jaar mee.

Indien uw cliënt niet meer in staat is om te reizen:

- Indien uw cliënt binnen het Henriëtte van Heemstrahuis van Bartiméus verblijft, kan deze door Pento gezien worden voor audiologisch onderzoek. Zij komen twee keer per jaar op locatie.
- Indien uw cliënt elders in verblijfszorg is:
 - neem dan contact op met het regionale audiologische centrum en vraag of zij op locatie kunnen komen.
 - Neem contact op met een regionale audicien en vraag of zij op locatie kunnen komen.
 - Neem contact op met Fonique. Indien het niet mogelijk is om hun winkel te bezoeken, komen zij aan huis.

Horen en Zien

Heeft u meerdere vakjes aangekruist? Een dubbele beperking vraagt om een specifiek en passend zorgaanbod. Neem dan zeker contact op met een van bovenstaande partijen.

Bartiméus

Bartiméus helpt mensen die slechtziend of blind zijn. Wij stimuleren hen en hun familieleden om alles uit hun leven te halen wat erin zit. We zoeken samen naar de beste oplossingen en we delen onze kennis en ervaring. Met elkaar, binnen de organisatie, maar ook met andere organisaties in zorg en onderwijs, overheden en bedrijven. Zo werken we aan een inclusieve samenleving.

DB-connect
085-065 45 60
(tussen 10.00 en 12.00)
contact@db-connect.info

Je kunt bij ons terecht als je dagelijks ondersteuning of behandeling nodig hebt, maar ook voor diagnostiek. We doen veel onderzoek en adviseren door het hele

land over de nieuwste inzichten. We vinden het belangrijk om alle kennis en ervaring die we in huis hebben te delen en - andersom - van anderen te leren.

DB-connect

Voor meer informatie kunt u ook contact opnemen met DB-connect. DB-connect is hét landelijke informatiepunt voor vragen over beperkt zijn in horen én zien (doofblindheid). Voor iedereen met een (leeftijdsgelateerde) beperking in horen en zien, hun omgeving en verwijzers.

DB-connect is een samenwerkingsverband tussen Bartiméus, GGMD, Kalorama, Kentalis en Visio. In deze organisaties wordt er zorg- en dienstverlening geboden voor mensen met een (leeftijdsgelateerde) beperking in horen én zien (doofblindheid). Het is niet altijd duidelijk wie welke zorg biedt en waar u het beste terecht kan met vragen. Maar het informatiepunt van DB-connect helpt u daarbij.

Het informatiepunt wordt bemand door contactpersonen. Dat zijn deskundigen op het gebied van een leeftijdsgelateerde beperking in horen en zien. Zij werken bij de samenwerkingspartners en/of zijn ervaringsdeskundig. Elke werkdag tussen 10:00 en 12:00 uur beantwoorden zij vragen op het gebied van beperkingen in horen én zien, maar ook over gespecialiseerde zorg- en dienstverlening, onderwijs en werk. Indien nodig, kunnen zij u verwijzen naar passende zorg.

Boek: Ouderen die moeite hebben met zien en horen

Het boek [Ouderen die moeite hebben met zien en horen](#) is bedoeld voor professionals in de ouderen- en gezondheidszorg, maar ook ouderen zelf en hun familie en vrienden kunnen er veel aan hebben.

'Bij het ouder worden hoort vaak achteruitgang van het zicht en het gehoor. Als allebei deze zintuigen beperkt functioneren, heeft dat een grote impact op het leven. Dagelijkse klusjes in huis zijn lastiger, hobby's lukken niet meer en even naar buiten gaan wordt een hele onderneming. Gelukkig kan er met een aantal kleine aanpassingen veel bereikt worden. In dit boek lees je over deze aanpassingen en hoe je ze praktisch kunt toepassen.'

Ouderen

die moeite hebben met zien en horen

Scan de QR-
code voor
het boek

